

A Baranya megyei gyógyszertárak története

Várszegi László

Gyógyszerésztörténeti Nyári Egyetem

2019. július 05.

TÖRTÉNET

Szent István király 1009-ben megalapítja a
pécsi és gyulafehérvári püspökséget

Bencés (Benedek rendi) szervezeteket hív
Monte Cassinóból (a hitélet mellett oktatással és
gyógyítással foglalkoztak)

1015-ben létrehozza

a pécsváradi bencés apátságot.

A kolostorban betegeket gyógyítottak, fűvészkertjük és patikájuk
is volt

(Lárencz László)

TÖRTÉNET

1293-as oklevél szerint Pécsett **Katha nevű orvos** gyógyszereket is készített és árusított

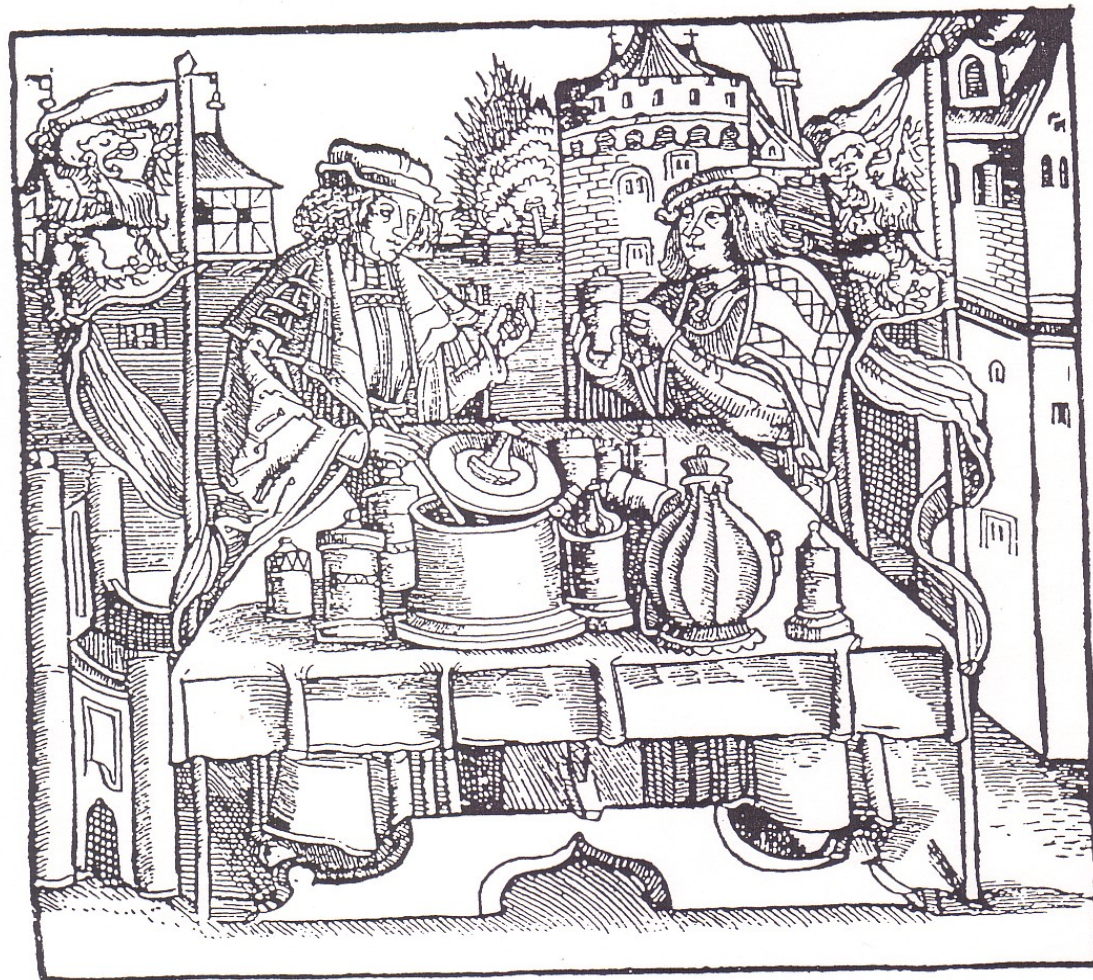
1367-ben **Nagy Lajos király** megalapítja

Mo. első egyetemét Pécsett.

A beindításra és működés felügyeletére „udvari gyógyszerészét ” **Magister Zheretsen**-t küldi Pécsre, aki 3,5 évig itt működik itt,

majd Alsáni Bálint pécsi püspököt bízta meg a kancellári feladatokkal 1370-ben.

1440-es években meghalt egy gazdag pécsi polgár, vagyonát a városnak adományozta: erdőt, szántót, legelőt, malmot, kocsmát és **PATIKÁJÁT!!!**

Praeparatio Theriacae Venetae.

*A városi fizikus felügyelete mellett teriakot készít a gyógyszerész.
Fametszet a XVI. század elejéről. (Peters: Aus pharm. Vorz.)*

TÖRTÉNET

1489-ben Jakab nevű pécsi polgár a

Szent Bertalan templomnak (ma Dzsámi)
ajándékozta

2 patikából és egy malomból álló birtokát

Tehát **XV.században már 3 patika**

működött Pécsett az ispotályok patikái mellett

Török idők

- nincs adatunk patikáról,

A török kiűzése után (1686)

Seitz Nepomuk János **1697**-ben megnyitja a „**Szerecsen patikát**”, a mai Jókai tér sarkán,

az 1704-es „rácdúlás” alkalmával az épület leégett,

tulajdonosa visszaköltözött Zágrábba

1712-ben a szomszéd telken
létesítették újra a Szerecsen patikát.

Első bérlője Gruber Mihály, aki
korábban a pécsváradi bencés
monostor patikáriusa volt.

Több tulajdonos váltás után **1851**-
ben Sipőcz Ferenc vette meg,
házzal és fűvészkerttel együtt.

Majd 1867-ben új házba, a
jelenlegi helyére került a patika.

Szerecsen

Szerecsen

A megnyitás **200.évfordulójára** Sipőcz István felújította *neorokokó* berendezéssel, *Zsolnay* díszítéssel és standedényekkel az officinát.

Aranysas

2. pécsi, baranyai
gyógyszertár

1788-ban nyílt meg
Aranysas néven a Király
utcában

3. pécsi patika
irgalmasrendi
Gránátalma **1796**-ban
nyitott közforgalommal is

Baranya megyei patikák alapítása Brantner Antal
kigyűjtése szerint

Vidéki gyógyszertárak

1. Mohács, Szentháromság, 1795.

2. Siklós, Szentlélek, 1805.

3. Szigetvár, Magyar Korona, 1808.

.

.

.

50.gyógyszertár 1943-ban nyílt meg Újpetrén,
Isten anyja néven

Államosítás

1950.július 28. gyógyszerterek államosítása

Gyógyszertár Vállalatok létrehozása megyei szinten, élükön „káder” igazgatókkal

Baranya megyei Gyógyszertár Vállalat a 10.sorszámot kapta, ezután a gyógyszertereket is sorszámozták

/Pécs, vidék/, pl.

Aranysas, Pécs 10/1

Szerecsen 10/2

...

Beremend 10/17

Bóly 10/18

...

Villány 10/50

Baranya m. káderigazgató: **Szabó Pál** bányász

Ellenőrzők: laikusok, pártmegbízatással

1951-től gyógyszerész szakelőadó

1952-től szakfelügyelő gyógyszerészek

VÁLLALATI FŐGYÓGYSZERÉSZ

Gyógyszertári Központ, Szabó Pál

3/1957.Eü.M. utasítás a megyei (fővárosi) tanácsok felügyelete alá helyezte a vállalatokat Gyógyszertári Központ néven

Egészségügyi osztályon megyei főgyógyszerész státuszt létesítettek

1960-as évektől a politikai vállalatból szakmai vállalat lesz

Szabó Pál érdeme még az új gyógyszertári központ létrehozása

1974-ben a központi raktár,

1978-ban az új irodaház megnyitása

1980-ban nyugdíjba vonult

1981-től gyógyszerész igazgató Dr Kőhegyi Imréné személyében

Gyógyszertári Központ,
Dr Kőhegyi Imréné

1981-től gyógyszerész igazgató Dr Kőhegyi Imréné
személyében

Még nagyobb, újabb, korszerű gyógyszertárak
építése Pécsen és vidéken is

Szakmai szempontok jobban érvényesültek,
továbbképzések, szakgyógyszerészek, doktorátusok
szorgalmazása

Privatizálás

A változása előtt **Csehák Judit** egészségügyi miniszter a 9/1990.SzEM.rendelettel engedélyezte a gyógyszerészi magántevékenységet és ezzel „rehabilitálta” a gyógyszerészetet

A bátrabb gyógyszerészek mindjárt aktivizálódtak,
az első magángyógyszerész **Papp Endre** volt Csepelen,
az első közforgalmú magánpatika **Pécsett** nyílt
Öttorony néven

Magángyógyszertárak

Ezután sorra létesültek **új magángyógyszertárak** a megyében és országosan is

A **vállalati patikák privatizációja** csak 1994-ben indult meg, utolsóként a volt szocialista országok közül

Az engedélyeket kezdetben az **OGYI** intézte 1991-től az **ÁNTSZ** megalakulása után a tiszti (fő)gyógyszerészek végezték a szakhatósági vizsgálatokat és adták ki a működési engedélyeket.

Az 1994.évi **LIV.tv. alapján egységesen** történtek a gyógyszertár ellenőrzések

ÖTTORONY PATIKA ANNO 1990.
PÉCS, POLGÁRSZŐLŐ II.
telefon / fax: 441-033

Köszönöm
megtisztelő
figyelmüket

